

**Universitat de les
Illes Balears**

Facultat d'Educació

Memòria del Treball de Fi de Grau

Com explicar contes

Aina Amengual Álvarez

Grau en Educació Primària

Any acadèmic 2015-16

DNI de l'alumne 43177657X

Treball tutelat per Caterina Valriu Llinàs
Departament de Filologia Catalana i Lingüística General

L'autora autoritza l'accés públic a aquest Treball de Fi de Grau.

Paraules clau del treball:
Contes, tipus de contes, com explicar contes, material.

Abstract: The art of telling a story is a habit that takes place at the earliest ages of children, but as they grow up the importance of it stops, not being conscious of the benefits that this has to their personal development. The tales are not simple stories, they are narrations full of symbolism and contents to work in the classroom in an alternative way and playful aswell. Besides, it helps to potentiate creativity and to comprehend situations of daily life. The aim of this thesis is to make research about how to explain the tales and once the contents are assimilated, that would lead me to a practical application as a storyteller in a school and analyse the results. To carry out the reserch I will explain two different tales to two different classrooms of primary.

Key words: tales, type of tales, how to explain tales, material.

Resum: L'art de contar contes és un costum que es duu a terme a les edats més primerenques dels infants, però a mesura que creixen es deixa de donar importància sense ser conscients dels beneficis que els aporta al seu desenvolupament personal. Els contes no són simples "historietes", sinó que són narracions plenes de simbologia i continguts que es poden treballar a les aules d'una forma alternativa i més lúdica, a més, ajuden a potenciar la creativitat i a comprendre situacions de la vida quotidiana. L'objectiu d'aquest treball és fer una recerca sobre com explicar els contes i una vegada assimilats els continguts, dur a terme una pràctica com a contacontes a una escola i analitzar els resultats. Per dur a terme la investigació s'explicaran dos contes diferents a dues aules de primària.

Paraules clau: contes, tipus de contes, com explicar contes, material.

ÍNDEX

1. Introducció	6
2. Objectius	6
3. Estructura i metodologia	6
4. El conte	7
4.1. Classificacions i tipus de contes	7
4.2. El conte tradicional i el conte literari	12
4.3. Factors que determinen l'elecció d'un determinat conte	13
5. Els beneficis dels contes	14
6. Els contes com a eina per aprendre a llegir	15
6.1. La importància de les imatges en els contes	15
6.2. Principis del bon lector	16
7. Adaptació	17
8. Com explicar contes	19
9. La veu	20
10. Espai i temps	22
11. Material per explicar contes	23
12. Part pràctica	25
12.1. Contextualització del centre	25
12.2. Característiques de l'alumnat de primer i tercer	25
12.3. Justificació de l'elecció del conte de <i>Les set cabretes i el llop</i>	27
12.4. Justificació de l'adaptació del conte	28
12.5. Activitats	29
12.6. Justificació de la fitxa d'avaluació	32
12.7. Justificació de l'elecció del conte <i>Per quatre cantonades de no res</i>	33
12.8. Justificació de l'adaptació del conte	34
12.9. Activitats	35
12.10. Justificació de la fitxa d'avaluació	38
12.11. Qüestionari d'avaluació pels tutors	38
13. Conclusions	39
14. Bibliografia	41

15. Annexos	42
- Annex I: Classificació de contes per Sara C. Bryant	42
- Annex II: Classificació dels continguts temàtics per Duran i Ventura	42
- Annex III: Classificació de Rodari	43
- Annex IV: Gràfic de la procedència de l'alumnat	43
- Annex V: Conte de <i>Les set cabretes i el llop</i>	44
- Annex VI: Adaptació a partir del conte de <i>Les set cabretes i el llop</i>	46
- Annex VII: Fitxa d'avaluació <i>Les set cabretes i el llop</i>	48
- Annex VIII: Conte <i>Per quatre cantonades de no res</i>	50
- Annex IX: Adaptació a partir del conte <i>Per quatre cantonades de no res</i>	50
- Annex X: Fitxa d'avaluació <i>Per quatre cantonades de no res</i>	52
- Annex XI: Qüestionari d'avaluació pels tutors	53

1. Introducció.

Els contes són una eina indispensable a l'etapa d'Educació Infantil per potenciar el desenvolupament maduratiu dels infants, però a mesura que els nins passen a nivells superiors, els contes, dins les aules, van perdent importància, substituint el conte per una metodologia més tradicional. Per aquest motiu, he volgut introduir els contes a dos cicles d'Educació Primària, demostrant així que disposam d'una gran diversitat de contes que ens permeten treballar gran part dels continguts que apareixen en el currículum, sense haver de deixar de banda els beneficis que aporten els contes.

2. Objectius.

Els objectius que es pretenen aconseguir amb aquest treball són els següents:

- Definir què és un conte.
  - Analitzar els tipus de classificacions de contes segons diferents autors.
  - Identificar els beneficis que aporten els contes.
- Proporcionar estratègies per aprendre a contar contes.
  - Adaptar el conte segons els interessos del narrador.
- Posar en pràctica els continguts teòrics.
  - Crear sessions didàctiques apropiades a l'alumnat a qui es dirigeix l'activitat.
  - Elaborar material didàctic per explicar contes.

3. Estructura i metodologia.

El treball s'estructura en dues parts ben definides. La primera part consisteix en el marc teòric, és a dir, es duu a terme una investigació a diverses fonts bibliogràfiques per conèixer i identificar el concepte de conte. En aquest apartat analitzam diferents classificacions d'autors, els beneficis que aporten els contes i les diferents estratègies per explicar contes.

Per altra banda, la segona part del treball està centrada en la realització d'una pràctica al CEIP Camilo José Cela de Palma on s'expliquen dos contes amb una proposta didàctica; amb una activitat inicial, una central i una final. A més, es presentarà amb un material ajustat a les

característiques del conte i dels infants. Per finalitzar, s'analitzaran els resultats amb una fitxa d'avaluació per part dels infants i dels tutors.

4. El conte.

Segons ens explica Sara C. Bryant el conte és una obra d'art; la seva utilitat principal, per a l'infant, resideix en la crida al sentiment etern de la bellesa que empeny l'ànima humana, constantment, cap a noves curiositats, fent-la avançar així cap al desenvolupament harmònic. (Cone, 1996: 20-21).

Una de les "virtuts" dels contes és la d'estimular la fantasia i la imaginació de l'infant, així és com ho explica Rodari. (Duran i Ventura, 1979: 11).

Els contes gràcies a la seva diversitat temàtica, d'indrets per recórrer, circumstàncies i de personatges posen a l'abast de l'infant una gran quantitat d'experiències que sense la figura dels contes no hagués pogut imaginar i que li ajudaran a entendre tot allò que existeix, cosa que no resulta gens fàcil d'explicar a un infant de pocs anys, si no és de forma concreta com és amb els contes.

4.1. Classificacions i tipus de contes.

Una vegada establerta la definició de conte podem passar a establir una breu explicació que partirà dels trets més generals fins als més específics.

Sobre la recerca que he pogut establir sobre els tipus de contes podem observar un ampli ventall de possibilitats en quant a la mateixa classificació.

En primer lloc, ens trobam la classificació de Sara C. Bryant¹. En aquesta podem comprovar que la classificació s'estableix de manera gradual, és a dir, per una part la divideix d'acord en els anys de l'infant i per l'altra banda, exposa de forma més específica els tipus de contes propis d'aquelles edats. (Veure annex I).

---

¹ C. Bryant, Sara. 1996. *Com explicar contes*. Biblària. Barcelona.

En segon lloc, tenim la classificació que aparten les autores Teresa Duran i Núria Ventura². La classificació establerta en aquest cas parteix de tres eixos principals: l'edat, la temàtica i l'àrea geogràfica.

En el cas de la classificació sobre l'edat ambdues autores agafen de referència la classificació elaborada per l'autora Sara C. Bryant, tal i com podem observar en el cas anterior. No obstant, realitzen una classificació dels continguts temàtics que s'estableixen per les edats. (Duran i Ventura, 1979:18). (Veure annex II).

Seguidament, podem trobar la classificació en quant a la temàtica dels contes. En aquest cas, els contes es divideixen d'acord en el seu fons temàtic: les aventures, els western, la mitològica i la commedia dell'Arte. (Duran i Ventura, 1979:21-22).

- El **conte d'aventures** es caracteritza per tenir la mateixa estructura narrativa on l'heroi ha d'emprendre un camí sol on ha de superar les dificultats i obstacles que es troba i es recompensat pel seu acte de valentia. Es tracta d'una narració que a mesura que es desenvolupa va augmentant la trama argumental fins arribar al punt àlgid que és quan l'heroi s'ha d'afrontar al problema i finalment és recompensat per la seva acció.
- La **temàtica de western** no s'ha de confondre amb els contes ambientats en l'Oest, sinó perquè són els contes que giren al voltant de la temàtica del binomi bons-dolents. És a dir, els personatges es classifiquen en bons i dolents. Els bons són representats per joves i ben plantats, en canvi els dolents per lletjos i actituds dolentes. Finalment, l'argument acaba amb la victòria dels bons.
- Els **contes mitològics** destaquen per la seva simbologia. Des de les faules clàssiques fins a l'actualitat aquets contes han ocupat la imaginació designant com a heroi a un símbol.
- La **temàtica commedia dell'Arte** es caracteritza perquè no es distingeix entre els personatges bons i dolents, sinó que en aquest cas, tots els personatges són dolents i guanya aquell que aconsegueix fer-la més grossa.

---

² Duran, Teresa i Ventura, Núria. 1979. *Setzevoltes (recull de contes per narrar)*. Guix. Barcelona.

Finalment, en el cas de l'àrea geogràfica, cal observar que els contes s'estableixen segons els coneixements i la saviesa que les autores posseeixen en aquell moment. Distingeixen set regions geogràfiques segons on es poden ambientar els contes. (Duran i Ventura, 1979: 20-21).

- La **nòrdica**, en els contes predomina la màgia de la natura (gnoms, elfs, boscos, neu, glaç, mar...), escenes ambientades en nits fredes on la solitud es fa present són molt recurrents en els contes nòrdics.
- **L'anglosaxona** desenvolupa una temàtica que va en paral·lel a la nòrdica, però trobam aspectes amb més pes que entren en joc com són la fantasia, elements màgics, inclús, pel seu lirisme. Els objectes quotidians prenen animació i presenten un rol molt important en els contes.
- La **mediterrània** que és a la qual ens pertany a nosaltres. Són contes més picantets i els seus protagonistes són casolans de la mateixa manera que les històries narrades, la majoria d'ells deriven de la "commedia dell'Arte". Es caracteritzen per l'humor, la seva poesia i la lírica.
- La **negro-africana** tot i que no són molt coneguts presenten contes vitals amb un lèxic molt ric, plens de recursos i d'animació.
- **L'oriental** es caracteritza per ser la més lírica de totes. La podem dividir en tres blocs: el conte xinès, l'indú i el japonès.
- La **sud-americana** són contes i llegendes èpics que narren grans batalles, de llum i de festa.
- La **nord-americana** la podem dividir amb la vessant tradicional caracteritzada per les llegendes índies, i per altra banda, la nova corrent literària hippy i underground, un nou tipus de conte amoral i màgic.

En tercer lloc, s'estableix una darrera classificació en mans de Rodari que la realitza en funció de la rondallística popular, a partir de les relacions que s'estableixen entre els protagonistes. (Duran i Ventura, 1979: 19-20). (Veure annex III).

Una vegada presentades les diferents classificacions cal esmentar que la línia del treball anirà encaminada a la classificació realitzada per l'autora Sara C. Bryant, degut a que sota el meu punt de vista és la més apropiada perquè l'ha elabora partint de lo més general fins arribar al més específic. Amb això ens referim que primer distingeix entre tres períodes d'edats diferents i després dins cada una podem observar una subclassificació d'acord als tipus de

contes. Aquestes tres classificacions tenen un aspecte en comú que comparteixen una mateixa temàtica que suposarà un major grau d'abstracció i complexitat segons a la franja de l'edat en que ens trobem. (Cone, 1996).

A les edats compreses entre els **tres i cinc anys** són preferibles els següents tipus de contes:

- Les **historietes rimades** són diàlegs breus i senzills dels personatges que conviden a l'oient a recitar aquestes cantarelles i a fer-los partícips ja que són fàcils d'aprendre. Com per exemple aquest fragment d'*En Patufet*.³

- *Patim, patam, patum*
homes i dones el cap dret,
patim, patam, patum,
no trepitgeu en Patufet.

- Les **històries amb fragments versificats** són contes on determinats fragments es repeteixen tres o més vegades per a que l'oient pugui memoritzar i repetir al mateix temps que ho fa el narrador.
- Les **narracions d'història natural, amb la intervenció d'animals molt personificats** són contes on els animals actuen com les persones, desenvolupen les mateixes reaccions i desitjos. Cada personatge animal tipifica un tret del caràcter com l'astúcia de la guineu.
- Els **contes burlescos** són contes divertits que destaquen per l'humor i en l'estupidesa del protagonista que pretén causar riulla a l'oient.
- Els **contes de fades** són contes que fan prendre consciència del bé i del mal a través dels personatges. Pel que fa a la moralitat, dins dels contes de fades, hi ha dos tipus de narracions. Els contes morals que ensenyen una determinada lliçó de moral acceptada per la societat i les narracions que fan exercitar el criteri personal que no transmeten cap tipus de moralitat, sinó que a partir de la situació que es presenta és l'oient qui fa un judici sobre els esdeveniments.

Les històries recomanades pels nins de entre **cinc i set anys** són:

---

³ Abeyà, Elisabet i Valriu, Caterina. 1993. *Per fat i fat. Contes per tornar a contar*. Moll. Mallorca.

- **Folklore (llegendes locals)**, són narracions d'autors desconeguts que s'han transmès oralment durant segles de generació en generació; per la qual cosa s'han anat modificat segons la imaginació o el lloc de procedència de la persona que l'ha contada.
- Les **faules** són un breu relat de ficció on els protagonistes són animals o plantes animades. Es narren fets meravellosos que tenen una conclusió moral.
- Les **llegendes** són narracions populars que s'han transmès oralment i que es basen en elements reals (personatges, castells, fets històrics...) que són transformats en elements fantàstics com són els dracs, gegants, encanteris... a vegades donen un consell o proposen un determinat comportament.

En aquesta franja també hem d'incloure els contes de fades, els contes burlescos i les narracions tretes de la història natural que s'han explicat a l'apartat anterior.

A partir dels **set anys**, a més dels anteriors, es poden incloure altres històries que li proporcionaran altres matisos.

- Els **mites** i les **al·legories** són narracions vinculades a la religió. Aquestes narracions són considerades relats del passat per la societat on perviu el mite. Els personatges principals són déus o herois sobrenaturals.
- La **història natural, paràboles de la natura**, aquets contes tenen la intenció de narrar i ensenyar els costums dels animals i de les plantes per despertar l'interès científic i augmentar els coneixements tècnics.
- Les **narracions històriques** expliquen esdeveniments del passat d'un lloc en concret per poder entendre el present.
- Les **històries verídiques** són contes que narren situacions reals per aproximar a l'oient al present més proper utilitzant trets propis del conte sense distorsionar la realitat.

En aquesta franja també hem d'incloure el folklore i les faules que s'han explicat a l'apartat anterior.

4.2. El conte tradicional i conte literari.

El **conte tradicional** és el conte de tradició oral, és a dir, que s'ha transmès de generació en generació de forma oral. La majoria d'aquest tipus de contes són de caràcter anònim, es desconeix l'autor. És per això, que han sorgit variacions de cada conte oral perquè cada narrador l'ha explicat segons allò que recordava i utilitzant el seu propi lèxic que podia variar de narració en narració, creant-se així noves versions. (Pelegrín, 1982).

En canvi, el **conte literari** té un vocabulari fix, ja que la forma de transmissió és a través del llenguatge escrit que ha determinat propi autor a qui correspon la seva invenció.

En el conte tradicional el relat és fictici, mentre que en el conte literari pot ser tant fictici com real. Ambdós tipus de contes apareixen pocs personatges i aquets tenen els mateixos rols definits: el protagonista s'ha d'afrontar a les dificultats que li presenta l'antagonista, superant els obstacles i venent-lo.

Els contes tradicionals que ens ha deixat la literatura oral s'estructuren en tres parts: introducció, nus i desenllaç. Aquesta mateixa estructura l'han adoptat els contes literaris.

- La **introducció** és la part que ens descriu quan succeeix la història, ens ubica temporalment, el lloc a on transcorrerà la narració i quins són els personatges del conte.
- El **nus** és la part més significativa i més atractiva pels infants, ja que és on es presenta el problema al protagonista i ha de cercar la manera de resoldre el conflicte.
- El **desenllaç** és la part més curta i quan acaba la història amb la resolució del conflicte del protagonista que és recompensat.

A més, aquesta estructura dels contes està composta per tres elements bàsics que podem identificar als contes narrats. Aquets elements són els llocs on ocorre l'argument del conte, els protagonistes i les coses que els passen. (Duran i Ros, 1995: 33-37).

Els **protagonistes** han de ser semblants als seus admiradors i consumidors. Als infants els agrada sentir-se identificats amb els personatges que apareixen als contes.

Els **llocs** on es situen gran part dels contes solen ser a "dins" i a "fora" de les cases dels protagonistes. Aquesta imatge no és casual, sinó que té un sentit, ja que tots els oients, tant

petits com grans, poden evocar i imaginar l'acció de creuar la porta de casa. En els contes, el fet de creuar la porta comporta un element provocatiu pe part del personatge que ha d'emprendre un nou camí.

El narrador ha de saber organitzar aquets elements adequadament per tal d'evocar als oients i compartir els llocs on passa l'acció, les dificultats que ha de superar el protagonista, sense oblidar d'introduir l'estil personal del narrador.

4.3. Factors determinen l'elecció d'un determinat conte.

Les qualitats que ha de presentar un conte perquè sigui atractiu per a un infant a l'hora d'explicar-lo i assegurar-se que estigui atent i li agradi són tres aspectes concrets. (Cone, 1996).

- El primer és la **rapidesa en l'acció**. Durant tota la narració sempre ha d'ocórrer alguna cosa o esdeveniment, no és qüestió d'estendre's en fer descripcions molt carregades o explicar el que pensaven o sentien els personatges, el que cal destacar és el que feien, l'acció. Tots els esdeveniments succeeixen un darrera l'altre, de manera que l'oient pugui seguir el fil conductor de la història de forma senzilla sense perdre's en detalls que no són rellevants, facilitant així l'atenció sostinguda.

- El segon aspecte és la **simplicitat del conte tenyida de misteri**, els contes han de ser breus. Cada esdeveniment que presenti el conte, a l'infant li ha de resultar senzill imaginar aquella seqüència, ja que ha d'estar formada per elements simples que ell ja conegui i que li resulten familiars perquè les sent o les veu en el seu dia a dia, però, amb la diferència que en el conte apareguin envoltats amb un toc de misteri. Que en els contes apareguin imatges familiars assegura que els infants les coneguin i, envoltats en aquest esperit de fantasia, permetran despertar el seu interès. En el cas de que s'empressin imatges estranyes que l'infant no pogués reconèixer, l'únic que s'aconseguiria seria confondre'l i minvar el seu interès per aquell conte.

- Per últim, tenim l'**element repetitiu**. Es tracta d'una certa quantitat de repeticions que mantenen la mateixa estructura formulada. Aquest element repetitiu el trobam més significatiu en els contes anomenats acumulatius que consisteixen en la

repetició d'una estructura que va sumant personatges o elements fins construir una sèrie. Aquesta sèrie acaba i comença la repetició de l'estructura a l'inversa, fins arribar al primer element, accelerant el ritme narratiu. Aquest tipus d'estructura exercita la lògica de les seqüències del conte i la memòria de l'infant.

Aquets trets comuns són els que hauria de tenir un conte per garantir, en part, que a l'hora d'explicar-lo li resulti atractiu quan l'escolti i li agradi.

5. Els beneficis del conte.

Els contes són un recurs que els educadors poden utilitzar dins les aules per treballar els continguts d'una manera més lúdica i motivadora pels infants, que els aporta grans beneficis. (Cone, 1996).

Els contes desenvolupen la imaginació i la capacitat d'expressió dels infants, ja que els permet traduir la fantasia amb paraules i veure reflectides algunes de les seves emocions en els personatges del conte, comprenent així, que no sols les senten ells, sinó que són comunes a les persones. Al mateix temps, els permet augmentar el seu vocabulari i millorar l'estructuració de frases, cosa que facilita a la ment de l'infant la seqüenciació de les accions, ordenant-les temporalment.

L'infant té l'oportunitat de conèixer situacions i fets distints a les seves vivències que els preparen per a la vida i els ensenyen a resoldre conflictes que es podran trobar en la realitat.

Ajuden a l'infant a iniciar-se en el codi moral, diferenciar entre els termes *bo* i *dolent*, fomenten l'empatia i transmeten valors com la constància, l'amistat, la generositat, l'honestat... de tal manera que els conviden a superar el seu egocentrisme i a preocupar-se pels altres.

Els contes permeten a l'infant satisfer la seva curiositat i accedir a coneixements de forma senzilla i atractiva. Per les característiques físiques de l'infant no pot desenvolupar tota

l'activitat física que voldria, però els contes li proporcionen la manera de traslladar aquesta necessitat a través de la seva imaginació identificant-se amb algun personatge del conte.

També afavoreixen al vincle afectiu que s'estableix entre l'infant i l'adult en un clima de seguretat i confiança. En el cas que aquest adult sigui la mare o el pare el qui expliqui el conte implicarà l'aprenentatge natural de la llengua materna per part l'infant. A més, ho podran convertir com un hàbit lector i desenvolupar l'apreciació cap als contes.

Els contes són un recurs molt adient perquè ajuden a desenvolupar el llenguatge de l'infant proporcionant vocabulari nou i estructures gramaticals que l'infant pot comprendre i interioritzar per després imitar-les.

Per tant, podem considerar que els contes són una eina molt adequada que afavoreixen el procés de maduració de la personalitat de l'infant i al seu desenvolupament global.

6. Els contes com a eina per aprendre a llegir.

6.1. La importància de les imatges en els contes.

Avui en dia l'infant es troba immers en una continua estimulació visual d'imatges. Els nadons, ben aviat, reconeixen les cares dels pares, el seu biberó, determinats sons... Els infants veuen l'objecte real i el reconeixen, i a més, realitzen una valoració negativa o positiva segons les seves preferències. (Duran i Ros, 1995).

Quan l'infant observa imatges i les comença a identificar, duu a terme una activitat mental superior, ja que es tracta de la representació de l'objecte real. En aquest procés en el que l'infant ha d'entendre la relació entre realitat i representació és indispensable l'ajuda de la figura de l'adult.

Això, ho podem traslladar en el moment en que l'infant té el seu conte amb imatges i l'adult al seu costat, on es produeix la situació idònia per reforçar i enfortir el vincle emocional entre

l'infant i l'adult, al mateix temps que es desenvolupen les tres funcions que realitza l'infant per "llegir" les imatges segons com ho explica Marion Durand. (Duran i Ros, 1995: 84-85).

- La primera funció és la de **reconèixer**; l'infant quan té el conte amb les imatges, el que fa és observar atentament, aïlla un signe visual, posant el dit sobre el dibuix i després atribuint el nom a la funció que representa el dibuix en veu alta.
- A continuació, es segueix amb la **identificació**. Això vol dir que l'infant es pugui sentir identificat amb les coses que els hi passen als personatges, que sigui un mirall de les experiències dels protagonistes on es puguin veure reflectits i implicar-se afectivament.
- Per últim, tenim la funció **d'imaginar**, això vol dir que l'infant és capaç d'anar més enllà de la imatge que ens proporciona el conte. És a dir, que l'infant crea una nova circumstància a la imatge original, que no hi era abans i que ell ha afegit a partir d'altres experiències viscudes o creades. Per tant, imaginar significa sumar les nostres experiències a altres situacions, en aquest cas al conte, i així enriquir el nostre coneixement.

6.2. Principis d'un bon lector

La literatura s'ha entès de dues maneres diferents. Entenem el concepte tradicional de lectura que fa referència a descodificar allò escrit. Però la part escrita només és una part d'allò que es llegeix. A aquesta idea cal afegir el sentit figurat de les coses escrites, es tracta de distingir, interpretar, endevinar els pensaments, sentiments, actituds... d'allò que ens volen transmetre que tan sols llegint no s'aconsegueix. Per això, es considera un bon lector aquell que a l'hora de llegir llibres és més receptiu als missatges que volen transmetre. (Duran i Ros, 1995).

Abans de saber "llegir" cal saber "sentir". Està comprovat que durant el període de gestació els infants ja escolten. És a dir, que abans de néixer ja percebem els signes del nostre entorn i els organitzam de forma emotiva i afectiva.

Una vegada que els infants s'han iniciat en la parla, l'escola és la institució encarregada d'endinsar-los en el món de l'escriptura.

Les imatges també són una forma de comunicació. Són moltes les coses que percebem a través de la vista i que no han estat llegides, inclús hem vist coses que la vida real no ens ha permès com poden ser els personatges mitològics.

Per tant, els nostres sentits, especialment l'oïda, la vista i el tacte són part essencial per captar la informació de l'ésser humà, i ser un lector.

L'infant abans de ser un lector ha de seguir unes fases. Primer ha de captar els signes sensorials que l'entorn li proporciona per després aprendre els seus significats. A continuació, haurà d'adquirir l'habilitat per transmetre aquesta informació sense errors per poder establir l'intercanvi comunicacional afectiu que l'infant necessita per viure i créixer adequadament.

7. Adaptació.

L'ús del conte ens serveix com un acte de comunicació actiu que s'estableix entre l'adult i l'infant. La figura de l'adult és un component essencial perquè adopta la figura de referent per part de l'infant, com a element de connexió entre la narració i ell. Per això, s'ha de tenir molta cura amb els recursos comunicatius i expressius que utilitzem a l'hora d'explicar el conte.

Però no tots els contes compleixen els requisits necessaris per poder ser explicats als més petits i que aquets els puguin comprendre correctament. En termes generals, perquè un conte sigui narrat cal que tingui un argument de pes que cridi l'atenció de l'infant, de la manera en què ho fan els contes tradicionals que segueixen un mateix esquema; presentació dels personatges, conflicte en què es troba el protagonista i la seva resolució.

Com hem dit no tots els contes són els més ajustats per narrar a un infant, per això haurem d'adaptar el conte per tal de que s'ajusti a les seves necessitats. Trobam dos tipus d'adaptacions que podem dur a terme als contes: **abreujar** una narració massa llarga o bé **ampliar**-ne una de breu. (Cone, 1996).

En els dos casos el primer que haurem de fer sempre és un anàlisi de la història per determinar quin tipus d'adaptació requereix. Segons si volem abreujar o ampliar el conte hem de saber identificar quins aspectes hem de modificar.

Si ens trobam amb la versió original d'un conte, el més probable és que per una banda; l'extensió sigui massa llarga, cosa que implicarà pesadesa i inclús avorriment per l'infant, i, per altra banda; que el vocabulari sigui massa complex per l'infant i no compregui el que es vol transmetre amb el conte. Per tant, ens trobam davant la situació d'haver d'adaptar el conte abreujant-lo.

Els aspectes que hem de tenir en compte per adaptar la narració és suprimint o escurçant aquelles escenes que no tenen rellevància en l'argument; com eliminar o abreujar descripcions molt extenses i feixugues, o també, suprimint personatges secundaris en el cas d'haver-ne en excés o que si eliminant la part en la que apareixen no alteren el fil argumental del conte i es respecten els elements bàsics de la versió original.

Una vegada eliminats o abreujats els aspectes amb menys importància caldrà ajustar i adaptar el vocabulari i les expressions per tal de que l'infant pugui comprendre el conte, sense que hi hagi un empobriment del vocabulari. Si incorporam diàlegs i converses en lloc de les descripcions aconseguirem més agilitat a l'hora d'explicar-lo.

Per altra banda, si ens trobam davant un conte que és massa curt l'haurem d'ampliar introduint nous detalls interessants que puguin fer la narració més atractiva i sorprenent pels infants.

En ambdós tipus d'adaptacions haurem d'aconseguir que el conte mantengui una seqüència lògica dels esdeveniments on l'objectiu sigui una finalitat única i que no provoqui incertesa, cosa que conduirà a un desenllaç sorprenent, tot envoltat en un estil senzill que l'aproximi a la comprensió de l'infant.

8. Com explicar el conte.

Explicar un conte és jugar, compartir vivències i traslladar-se a móns màgics. No es necessiten ni eines sofisticades, ni grans coneixements tècnics per explicar-lo, només és necessari l'ús de la veu i les ganes de transmetre una història.

Quan el narrador ha d'explicar un conte és necessari que primer de tot li agradi i que el trobi divertit. D'aquesta manera podrà transmetre la seva màgia. El narrador ha de conèixer bé la història, no és necessària la memorització del conte, sinó que és preferible que assimili el conte i haver-la practicat fins estar segur. També es requereix que a l'hora d'explicar el conte el narrador faci ús de la mirada, gestos, la veu... que donin vida a la història. El narrador no s'ha d'estancar amb el mateix tipus de contes, sinó que els ha de variar.

A continuació, s'exposaran un seguit de recomanacions pel bon narrador. (Cone, 1996).

El narrador ha de conèixer i comprendre el conte, no pot fer arribar a l'espectador uns esdeveniments que ell desconeix. És preferible **l'assimilació** dels fets en lloc de la memorització del conte que lleva tota la espontaneïtat de la narració. Per tant, l'assimilació suposa conèixer tots els detalls de la història, fins al punt de que el narrador se la faci seva, com si es tractés d'una experiència personal.

Una forma de saber si el narrador està preparat per explicar el conte és practicant en veu alta com si tingués un oient imaginari. Parlar en veu alta ens permet identificar els errors de memòria, incertesa en determinats moments, falta d'expressió i la imperfecta assimilació del conte. Aquest mètode permet corregir aquets errors i proporcionar confiança quan el narrador es trobi davant el públic.

En el cas de que en algun moment de la narració falla la memòria, el narrador ha de procurar no bloquejar-se. Si es tracta d'una escena de poca rellevància es continua la història sense preocupació, i si es tracte d'una escena indispensable que romp amb el fil argumentatiu del conte, s'ha d'intentar intercalar posteriorment de la forma més enginyosa possible.

El narrador ha d'explicar un conte que el **motivi** i amb el qual pugui transmetre el seu **entusiasme**, és necessari que l'hagi triat i assimilat anteriorment i que estigui inclòs el seu estil personal. Aquest fet és indispensable per poder transmetre l'interès de la narració als espectadors.

El narrador ha d'explicar el conte de manera **senzilla**, fent ús d'expressions breus i familiars per tal de que l'infant pugui comprendre la narració. La història ha de tenir un **moviment lògic**, l'acció ha de ser ininterrompuda i amb una velocitat en augment, per acabar amb un cop d'efecte sorprenent, sense descripcions o explicacions innecessàries, per tal de mantenir eficaçment l'interès. **L'expressió** del narrador ha d'acompanyar les emocions dels personatges transmetent-les als infants fins al punt que empatitzin amb cada situació.

La **veu** també és un aspecte a considerar, una veu tranquil·la i mitjana és més agradable per l'oient i beneficiosa pel narrador. Les modulacions de la veu són necessàries per expressar els sentiments dels personatges i evitar un to monòton que minvi l'atenció del públic. En una sala reduïda el narrador ha d'adaptar el to de conversa, en canvi, en una sala gran ha de projectar la veu fins al fons de la sala i parlar amb claredat, articulant, fent petites pauses entre els mots i frasejant bé per tal de que els oients no es perdin durant la narració.

Per completar el conte, el narrador pot disposar de **recursos** complementaris que li seran útils per explicar de forma més atractiva i engrescadora el conte i que mantindrà l'interès del públic.

Podem determinar que l'èxit de la narració recau en la confiança i seguretat del narrador. Per això, haurà hagut d'assimilar i practicar el conte fins al punt de fer-se'l seu. D'aquesta manera podrà transmetre el seu entusiasme, contagiant al públic a través de la paraula.

9. La veu.

La **veu** és el so que emet la persona quan parla, crida, canta... produït pel pas de l'aire expirat als òrgans de fonació. El cos elàstic que són les cordes vocals que vibren amb l'aire i aquestes vibracions són amplificades per la caixa de ressonància formada per la gargamella, la faringe, la boca i la cavitat nasal. (Ros, 2009: 10).

El narrador ha d'aprofitar els recursos que li proporciona la veu: melodies, ritmes i pauses, cants, accentuació, sons onomatopeics, jocs sil·làbics...

Per donar expressivitat a la veu el narrador ha de tenir en compte de forma global les característiques de la veu que són l'entonació, el volum, el timbre i el ritme. (Pelegrín, 1982: 115-121).

- **L'entonació** són les inflexions de la veu que feim quan parlem. Amb la veu podem fer moviments ascendents i descendents, aguts i greus. Una veu monòtona i lineal no crida l'atenció a l'oient, en canvi, una narració amb moviments de la veu aportarà sentit complementari a les paraules, expressant sorpresa, alegria, por, interrogació...
- El **volum** és el grau d'intensitat en l'emissió de la veu. El narrador pot utilitzar el volum de la veu per atemorir, sorprendre, advertir, cridar, expressar enfado, donar ordres... a l'hora de caracteritzar un personatge gros o poderós, com un rei o un ogre, ho expressarà amb un volum més elevat, i en el cas d'utilitzar un volum més baix indicarà intimitat, perill, emoció a les situacions narrades, i també ho pot utilitzar pels personatges petits o febles, com en Patufet.
- El **timbre** és la sonoritat característica de la veu humana. El narrador l'utilitzarà per caracteritzar els diferents personatges del conte. Com per exemple una veu aguda i tremolosa per representar una velleta o una veu greu i escanyada per un monstre.
- El **ritme** és la velocitat, la duració i la pausa amb la qual parlem.
  - La **velocitat** a l'hora d'explicar el conte pot transmetre diferents sensacions segons si ho fa ràpid o lent. En el cas de parlar ràpid el narrador voldrà donar vivacitat, alegria o entusiasme al conte, i en el cas de fer-ho lent donarà una sensació de tristesa, apatia o cansament.
  - La **duració** va relacionada amb la velocitat, el narrador pot donar més o menys importància a determinades seqüències del conte segons la prolongació o brevetat de la frase.
  - Les **pauses** són les aturades que es fan al llarg de la narració. La pausa serveix per valoritzar determinades situacions com l'entrada als personatges, crear expectació o intriga, relaxar, concentrar l'atenció...

L'eina principal del narrador és la veu, per això ha de tenir en compte tots aquets factors per poder captar als oients per tal d'expressar i transmetre tot allò que els contes ofereixen.

10. Espai i temps.

Explicar un conte no requereix d'un lloc i temps específic, sinó que podem fer ús de qualsevol situació idònia per introduir un conte. Sí que es poden aprofitar determinades situacions, èpoques de l'any o llocs geogràfics per explicar contes relacionats en cada un dels ambients. (Abeyà i Valriu, 1993: 12-13).

A l'hora d'explicar un conte cal crear un clima adequat; de calma, ordre i atenció sostinguda, mantenint el silenci des del principi. La distribució espacial ha de ser l'adient de tal manera que tots els infants puguin veure el narrador. És recomanable que els infants estiguin asseguts en semicercle i el narrador al centre per establir i mantenir el contacte visual. La situació més favorable és aquella en que no hi hagi elements de distracció pels infants i així, el narrador capti i mantengui la seva atenció. D'aquesta manera es podrà gaudir del moment de la narració del conte en un ambient de curiositat i misteri. (Cone, 1996).

A l'inici de la narració podem fer ús de recursos lingüístics que inciten a l'escolta. (Pelegrín, 1982: 92-93). Aquestes fórmules d'inici d'un conte són:

- Hi havia una vegada...
- En un país molt llunyà...
- Vet aquí que en aquell temps en què les bèsties parlaven i les persones callaven...
- Fa molt i molts d'anys...
- Vet aquí en aquell temps en què els ocells tenien dents...

També disposam de fórmules per tancar el conte de forma concloent com són:

- ... i vet aquí un gos, vet aquí un gat, aquest conte s'ha acabat.
- ... i conte contat, conte acabat.
- ... i aquesta història és tan veritat que el conte s'ha acabat.

El narrador ha de procurar crear un clima favorable que predisposi més fàcilment l'atenció dels infants. Es pot fer ús d'espais ja preparats per aquesta tasca, com el racó del contacontes, o utilitzant recursos materials com una mosquitera que els endinsa dins un lloc màgic propiciant el començament del conte.

11. Material per explicar contes.

Per tal de fer més vius els contes i arribar a tots els alumnes, el material que utilitzem per explicar el conte serà una font enriquidora per captar l'atenció i donar resposta a totes les necessitats educatives dels infants.

La classificació que presentarem sobre el material està organitzada de forma multisensorial. És a dir, intentant estimular al major nombre de sentits alhora, per poder garantir l'accés al conte a tot el públic. Aquesta classificació és una proposta oberta, no inclou tots els materials que podem trobar, però inclou material suficient per poder desenvolupar tots els sentits.

➤ **Material visual:**

- **Imatges, làmines, dibuixos:** són elements que facilitaran que captin la seqüència narrativa i puguin seguir el conte amb més facilitat.
- **Ombres xineses:** criden molt l'atenció dels infants ja que no és la forma més usual d'explicar un conte jugant amb la llum i les ombres.
- **Llums de colors:** es poden utilitzar diferents colors per donar ambient, per relacionar els colors amb els sentiments. També podem utilitzar les llums ultraviolades i donar lloc al teatre negre.
- **Bombolles:** es poden fer servir per introduir moments del conte relacionats amb hàbits d'higiene, com per exemple, anar a la dutxa.
- **Disfresses:** qualsevol element pot ajudar al narrador a convertir-se en un dels personatges. Per exemple, un capell de bruixa, el garfi d'un pirata o la vareta màgica d'una fada.
- **Titelles:** trobar a cada personatge del conte una titella que el representi.

➤ **Material auditiu:**

- **Instruments musicals i cançons:** panderetes, xilòfon, flauta dolça, guitarra... ens serviran per donar melodia i ritme a les cantarelles dels contes.
- **Caixa musical:** es poden utilitzar per introduir el conte i ambientar algunes escenes.
- **Materials reutilitzats:** amb les clovelles de nous o de cocos es pot simular el renou d'un cavall cavalcant, amb el paper de diari podem simular una tempesta, fer explotar un globus a l'hora de voler espantar...

➤ **Material manipulatiu:**

- **Caixa de sorpreses:** per tal d'intrigar als infants dins una caixa decorada introduïrem objectes relacionats amb el conte i hauran de fer hipòtesis sobre el que pensen que hi ha i endevinar-ho.
- **Material específic de cada conte:** de cada conte elegirem els objectes més representatius del conte que serviran per treballar els continguts de les diferents àrees dins l'aula. En el cas de treballar la tardor podem triar un conte relacionat i ensenyar els fruit propis d'aquella estació, els colors, els arbres caducifolis...

➤ **Material olfactiu:** flors, encens, colònia, ambientador, espècies, qualsevol element del conte que es pugui olorar pot ser un element més per motivar i estimular els infants. Per exemple, podem olorar la flor romanial del conte, la rosa de la Bella i la Bèstia o la colònia de la mare dels tres porquets, la farina que utilitza el llop en el conte de les set cabretes, les espècies d'un basar...

➤ **Material gustatiu:** aprofitarem tots aquells aliments que apareguin en el conte per treballar-los, que els hagin d'assaborir per després endevinar-los. Per exemple, la melmelada de la caputxeta vermella, la xocolata de la caseta de Hansel i Gretel, la poma de la Blancaneus, les mongetes màgiques d'en Joan, la lletuga d'en Patufet...

12. Part pràctica.

Per tal de posar a la pràctica tota la teoria explicada durant tot el treball em vaig posar en contacte amb dues tutores del CEIP Camilo José Cela per dur terme dues sessions com a contacontes a l'aula de primer i de tercer de primària.

12.1. Contextualització del centre.

El CEIP Camilo José Cela es troba al Polígon de Llevant, una barriada confrontant al nucli antic de la ciutat de Palma. Aquesta barriada limita al nord amb l'antiga barriada de Pere Garau i La Soledad, que es caracteritza per petits habitatges unifamiliars adossats, els quals presenten un estat lamentable. A l'oest amb Forners, a l'est amb Son Malferit i al sud amb Ca'n Pere Antoni i El Molinar.

La majoria dels habitants de la barriada procedeixen d'altres llocs de l'estat espanyol, normalment d'Andalusia i Extremadura. Un altre grup social majoritari al polígon és el format per la població d'ètnia gitana, procedents majoritàriament del poblat de Son Banya, encara que també trobam grups procedents de La Soledat o Son Gotleu.

A part d'aquets grups, també s'han instaurat habitants de procedència molt diversa: Marroc, Nigèria, Ucraïna, Bulgària, Xina, Rússia, Filipines, però sobretot de Sud Amèrica: Colòmbia, Equador, Argentina, Uruguai, Veneçuela, Cuba o República Dominicana. (Veure annex IV).

Aquesta situació dóna com a resultat una gran diversitat d'experiències, vivències, situacions que ben gestionades per la comunitat suposen una font d'enriquiment individual i de tot el col·lectiu.

12.2. Característiques de l'alumnat de primer i tercer.

A continuació, es presentaran breument les característiques dels alumnes de les dues aules:

El **curs de primer de primària** està integrat per vint-i-cinc alumnes, on destaca una gran diversitat en quant a nivells d'aprenentatges assolits. També cal destacar que sis alumnes tenen ACI (Adaptació Curricular Individualitzada) a la competència lògicamatemàtica i també a la competència de lectoescriptura, i tres alumnes més a aquesta última competència. El fet

de no tenir un diagnòstic específic es deu a que tres dels alumnes estan amb procés de confirmació i els sis restants es diagnosticaran posteriorment per tenir més evidències sobre el seu desenvolupament maduratiu. A més, trobam una alumna NEE (Necessitats Educatives Específiques) amb paràlisi cerebral que la seva aula de referència és la del curs de primer però està escolaritzada a l'aula UEEC (Unitat Educativa Específica a Centre).

El grup està format per dotze nines i tretze nins. És un grup-classe que presenta problemes de comportament i adquisició d'aprenentatge, ja que molts d'ells no han estat mai escolaritzats i això dificulta la tasca docent del tutor. En quant a l'adquisició de l'aprenentatge són nins poc estimulats dins l'àmbit familiar i manquen d'una base per afrontar els nous aprenentatges amb èxit. El tutor s'ha vist obligat a adaptar les tasques diàries perquè gran part dels alumnes puguin seguir amb els seus aprenentatges. Com per exemple material de reforç complementari de grafomotricitat, de vocabulari, la grafia dels números...

El **curs de tercer de primària** està integrat per vint-i-dos alumnes, format per dotze nines i deu nins. Cal destacar que dins l'aula trobam sis nins NESE (Necessitats Específiques de Suport Educatiu) on se'ls ha diagnosticat com a una alumna NEE (Necessitats Educatives Especials) per una discapacitat psíquica, un alumne amb DEA (Dificultats Específiques d'Aprenentatge) i dues alumnes per CP (Condicions Personals). Els dos alumnes restants NESE presenten paràlisi cerebral, estan escolaritzats a l'aula UEEC (Unitat Educativa Específica a Centre) i s'integren a aquesta aula que és el seu grup de referència.

El grup mostra un bon comportament dins l'aula ja que han adquirit les normes bàsiques per aconseguir un ambient favorable d'aprenentatge i convivència. Es fa molta incidència a promoure l'escolta activa, respectar el torn de paraula, parlar amb un to de veu no molt elevat quan treballen en parelles o petits grups... es tracta d'un grup molt cohesionat i tots els alumnes es senten part d'ell.

Tant l'aula de primer com la de tercer estan familiaritzades amb els contes, ja que dins l'horari lectiu tenen una sessió setmanal a la biblioteca del centre. A més, les dues classes tenen una biblioteca d'aula en funció de préstec de llibres. Els alumnes mitjançant un registre poden agafar un llibre de lectura per llegir a casa donant la llibertat als alumnes a triar la

lectura que més ganes els fa. Aquest racó té molt bona acceptació per part de l'alumnat i trobam una varietat de gustos literaris.

Una vegada conegudes les característiques de l'alumnat de les aules em vaig coordinar amb els tutors per decidir quins contes eren els més adequats per explicar segons els continguts que donaven en aquell moment.

12.3. Justificació de l'elecció del conte de *Les set cabretes i el llop*.

A l'aula de primer treballaven la unitat didàctica dels animals de la granja i per això, li vaig proposar el conte de *Les set cabretes i el llop* ja que s'ajusta a les necessitats educatives dels infants i a més, podem identificar aquells trets que s'han explicat anteriorment de forma més teòrica durant el treball.

Les set cabretes i el llop 4 es tracta d'un conte tradicional amb una estructura senzilla i molt definida. Segons s'ha mencionat anteriorment, la introducció del conte ens ubica temporalment, el lloc a on transcorrerà l'acció i ens presentarà els personatges. En el conte ens situa en un temps molt llunyà però no determinat, utilitzant una fórmula que dona peu a començar el conte.

*Vet aquí que en aquell temps
que els animals parlaven
i les persones callaven...*

El lloc a on passarà l'acció és al bosc, un element familiar i conegut pels infants o que han treballat amb la unitat didàctica. També es presenten les protagonistes que són les set cabretes i la mare cabra que viuen a la casa del bosc, com es tracta d'una narració d'història natural els personatges són animals personificats.

Una vegada que s'han presentat els elements principals passam al nus del conte. Es presenta una situació quotidiana amb la que els infants es poden sentir identificats amb les cabretes que són petites com ells i amb l'advertència de la mare de no obrir la porta a desconeguts, acte que

---

4 Abeyà, Elisabet i Valriu, Caterina. 1993. *Per fat i fat. Contes per tornar a contar*. Moll. Mallorca.

poden evocar a la seva vida real. Per tal de treballar la memòria i fer participar als infants, el conte introdueix una historieta rimada que es repeteix quatre vegades durant la narració que poden cantar al mateix temps que ho fa el narrador.

*Obriu, obriu, cabretes,
que vos duc herbetes,
obriu, obriu, obriu.*

Una vegada que la mare cabra surt de la casa, entra en acció l'antagonista del conte que és el llop que manté la mateixa estructura formulada amb els intents d'entrar dins la casa de les cabretes. En aquestes escenes és quan trobam més rapidesa en l'acció, ja que el llop duu a terme moltes accions repetides en un període de temps breu intercalant diàlegs amb les cabretes, fent així que la narració sigui més àgil quan l'explica el narrador.

La intriga i el misteri es manté fins el desenllaç del conte quan la mare torna a casa i troba la cabreta petita amagada que li conte el que ha fet el llop i finalment, la mare posa solució al problema.

En el conte trobam el binomi bo-dolent en els personatges. Les cabretes i la mare estan representades amb una veu dolça i amable i amb el color blanc que transmet puresa simbolitzant els personatges bons, en canvi el llop té el rol de dolent i és representat amb una imatge més agressiva, utilitzant la mentida i l'engany per fer-se amb els seus objectius. Amb aquest contingut podem treballar amb els alumnes sobre allò que està bé i el que està malament, aprendre a treballar i cooperar en equip, així com ho fa la mare cabra i la cabreta més petita per rescatar les seves germanes, potenciant l'aprenentatge que la unió fa la força i que el bé venç al dolent. (Veure annex V)

12.4. Justificació de l'adaptació del conte.

El conte de *Les set cabretes i el llop*⁵ no ha requerit fer-li una gran adaptació. El propi conte està inclòs en un llibre de recull de contes ja redactats per a ser explicats, per això reuneix els trets bàsics que cercam a l'hora d'elegir un conte per explicar-lo.

---

⁵ Abeyà, Elisabet i Valriu, Caterina. 1993. *Per fat i fat. Contes per tornar a contar*. Moll. Mallorca.

El conte és bastant breu i en poc temps s'explica la narració, això fa que les accions siguin molt ràpides i donin continuïtat sense estendre's en descripcions que enrellentirien el conte fent desviar l'atenció del públic.

L'adaptació més significativa recau en la modificació de l'element que utilitza el llop per disfressar lo pota negra i que sigui blanca, utilitzant farina, en lloc del llençol que apareix a la versió original. Aquest canvi es deu a que per a la capsa de pistes em resultava més interessant la farina ja que entren en joc més sentits i sensacions a l'hora de descobrir-lo.

La resta de modificacions tenen a veure en expressions, que no varien l'argument del conte, però que introdueix l'estil personal del narrador. (Veure annex VI).

12.5. Activitats.

Per introduir el conte i crear expectatives als infants vaig crear una capsa de pistes amb elements relacionats amb el conte per dur a terme l'activitat inicial i prèvia al conte.

Activitat inicial: Capsa de pistes.

Objectius:

- Descobrir i descriure quins objectes hi ha dins la capsa per tal d'endevinar el conte que s'explicarà.
- Despertar la imaginació i la creativitat.
- Treballar conceptes bàsics com formes i textures.
- Expressar verbalment les sensacions percebudes a través del tacte.

Procediment:

Els presentaré la capsa de pistes i demanaré voluntaris per a que fiquin la mà dins la capsa i intentin descobrir els elements utilitzant només el sentit del tacte. En el cas que no identifiquin l'objecte els hi faré preguntes per tal de que ho puguin endevinar. Una vegada trets tots els elements de la capsa hauran d'intentar descobrir quina relació tenen i quin és el conte que s'explicarà.

Temporalització: 15 minuts.
<p>Material:</p> <p>Dins la capsa de pistes hi haurà, la figura d'una cabreta, una cartolina amb cotó aferrat amb el número set, un ramellet d'herba, pedres, ous, unes dents de plàstic, farina, un calcetí negre i un altre de color blanc.</p>
<p>Distribució de l'aula:</p> <p>Els infants estaran asseguts al racó de l'estoreta en forma de semicercle, en dues files sense que es tapin, i em col·locaré al centre de l'arc no molt lluny d'ells de manera que hem puguin veure bé.</p>
<p>Observacions:</p> <p>En el cas dels alumnes amb NEE, especialment l'alumna amb paràlisi cerebral, per tal de que pugui participar li aproximaré la capsa de pistes i li ajudaré a introduir la mà per a que tregui un objecte, entre tots fer la descripció i fer-li preguntes tancades amb les que pot respondre afirmant o negant amb el cap.</p>

Activitat central: Explicar el conte de <i>Les set cabretes i el llop</i> .
<p>Objectius:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gaudir del conte. • Desenvolupar una actitud d'escolta activa.
<p>Procediment:</p> <p>Per explicar el conte utilitzaré alguns dels elements de la capsa de pistes, principalment el calcetí blanc per representar les cabres i el negre pel llop, per fer-lo més atractiu visualment. També, faré ús de la veu per diferenciar els personatges amb un to més greu pel llop i més</p>

agut per les cabretes. Al mateix temps, exageraré determinades expressions facials per transmetre les diferents emocions i sensacions dels protagonistes.

Temporalització: 15- 20 minuts.

Material:

Pedres, ous, farina, un calcetí negre i un altre de color blanc.

Distribució de l'aula:

Els infants estaran asseguts al racó de l'estoreta en forma de semicercle, en dues files sense que es tapin, i em col·locaré en el centre de l'arc no molt lluny d'ells de manera que hem puguin veure bé la cara per transmetre millor el conte.

Observacions:

A la part que surten les cantarelles, per tal de que participin i s'involucrin més en el conte, primer la cantaré jo i després els animaré per cantar-la plegats.

Activitat final: Reconstrucció del conte.

Objectius:

- Identificar si han comprès el conte.
- Reproduir el conte a partir dels elements de la capsa de pistes.
- Treballar la memòria i l'expressió verbal.

Procediment:

Aquesta activitat consistirà en que els alumnes recordin i reconstrueixin el conte amb les seves paraules i utilitzant els elements que hem presentat a la capsa de les pistes. Al principi, tindrè una funció de guia per tal de donar-los confiança i seguretat, i poc a poc, els infants adoptaran el rol de la figura de narrador i per torns voluntaris aniran explicant de forma seqüenciada el conte, passant-se la capsa i elegint l'element adequat per aquell moment de la

narració.
Temporalització: 20 minuts.
<p>Material:</p> <p>Els objectes que hi havia dins la capsa de pistes: la figura d'una cabreta, una cartolina amb cotó aferrat amb el número set, un ramellet d'herba, pedres, ous, unes dents de plàstic, farina, un calçetí negre i un altre de color blanc.</p>
<p>Distribució de l'aula:</p> <p>Els infants estaran asseguts al racó de l'estoreta en forma de semicercle, en dues files sense que es tapin, i em col·locaré en un punt central de l'arc no molt lluny d'ells.</p>
<p>Observacions:</p> <p>En el cas d'haver algun nin tímid i poc participatiu, intentaré engrescar-lo fent-li preguntes senzilles que podrà contestar fàcilment i que segur respondrà correctament per tal de motivar-lo a l'hora de parlar en públic. Per l'alumna amb paràlisi cerebral li formularé preguntes tancades amb les que ella podrà respondre gestualment amb el cap.</p> <p>Quan treballem l'element de l'ou aprofitarem per obrir-lo i destriar entre la clara i el vermell.</p>

12.6. Justificació de la fitxa d'avaluació.

Per finalitzar la sessió, entregaré a cada infant una fitxa amb dues activitats molt senzilles relacionades amb el conte. Amb la primera activitat podré comprovar si han comprés la seqüència lògica del conte ordenant numèricament les vinyetes. A la segona, hauran de relacionar els objectes de la capsa de pistes amb el personatge del conte que l'he emprat per representar-lo. (Veure annex VII).

Es tracta d'una fitxa que no els requerirà gaire temps, degut a que el pes de l'activitat no recau en la lectoescriptura, sinó en la comprensió del conte i per això he cercat activitats molt visuals i fàcils de completar que em proporcionin la informació necessària de si han comprés el conte.

A més, per atendre al principi d'inclusió, la fitxa és adaptada per a que la puguin realitzar tots. Als infants amb dificultats en la competència logicomatemàtica els hi proporcionaré uns gomets on hi haurà els números per a la primera activitat, de manera que només l'hauran d'aferrar.

L'última activitat va encaminada a saber si els ha agradat com els he explicat el conte i a la valoració i satisfacció que ells consideren una vegada que s'hagi acabat la sessió.

12.7. Justificació de l'elecció del conte *Per quatre cantonades de no res*.

Aprofitant que dia 3 de desembre era el dia Internacional de les Persones amb Discapacitat i que l'escola celebrava unes jornades d'esport adaptat li vaig proposar al tutor de tercer el conte *Per quatre cantonades de no res*⁶ que s'ajustava al motiu de la celebració i a les necessitats dels alumnes. (Veure annex VIII).

Per quatre cantonades de no res es tracta d'un conte literari amb un vocabulari fix que ha transmès l'autor de forma escrita. És un conte molt breu però amb molta simbologia. La seva estructura conserva la d'un conte tradicional, amb la diferència que els personatges no són els convencionals als quals esteim acostumats a escoltar en un conte.

La introducció del conte ens presenta els personatges i ens ubica a un lloc fictici, però amb elements quotidians que poden identificar els infants, com és l'escola, que és on transcorrerà l'acció.

Una vegada que s'han presentat els elements principals passam al nus del conte on els personatges han de trobar una solució a l'obstacle que se'ls presenta. En *Quadratet* no pot passar per la mateixa porta de l'escola que els seus companys Rodonets. A diferència del conte de *Les set cabretes i el llop*⁷, el fet d'obrir la porta representa el perill i la desobediència, en canvi en el conte de *Per quatre cantonades de no res* el mateix fet representa la inclusió i la igualtat dels personatges.

---

6 Ruillier, Jérôme. 2004. *Per quatre cantonades de no res*. Juventud.

7 Abeyà, Elisabet i Valriu, Caterina. 1993. *Per fat i fat. Contes per tornar a contar*. Moll. Mallorca.

La història que es presenta reflecteix la diversitat que trobam dins l'aula de tercer i del centre en general. Sense voler etiquetar a cap alumne, en Quadradet representaria aquells alumnes amb discapacitat motora i altres dificultats i els Rodolins amb la resta de companys sense dificultats. En Quadradet intenta canviar la seva forma per poder entrar per la mateixa porta que els seus amics, però tots s'adonen que el que ha de canviar és la porta i tots col·laboren en trobar la solució.

En el desenllaç del conte, tot i que els personatges troben la forma d'ajudar en Quadradet van més enllà i pensen la forma de que els seus amics de les ciutats Estrella i Lluna puguin venir a la funció de final de curs de l'escola, però no saben si podran passar per la porta. De manera que entre tots decideixen fer una porta més gran per tal de que tots puguin entrar i celebrar la festa conjuntament.

Amb aquest conte peculiar podem treballar amb els alumnes valors com són l'amistat, la diversitat, la multiculturalitat i la inclusió. Els alumnes aprendran a potenciar les característiques pròpies de cada un, deixant de banda les seves dificultats.

12.8. Justificació de l'adaptació del conte.

El conte *Per quatre cantonades de no res*⁸ és un conte molt breu que en pocs minuts pot ser explicat. Això és una qualitat que cercam a l'hora de narrar-los pels infants, però com que el vocabulari és molt senzill dirigit a nins de cinc anys, l'he hagut d'ampliar per fer-lo més extens i amb més quantitat de vocabulari. Tot i que es tracte d'un conte senzill, he elegit aquest perquè els nins es poden sentir identificats amb el missatge que vull transmetre.

A la versió que he elaborat del conte trobam que en Quadradet i la seva família s'han de mudar a una nova ciutat, això ja els ubica a un lloc determinat tot i que és fictici. Però a on es desenvolupa l'acció en lloc de ser a una sala gran és a una escola, que ho fa més real i proper pels infants. També he inclòs les assemblees que es fan a les tutories d'aula, en lloc d'una reunió quan s'agrupen els Rodonets per trobar una solució perquè en Quadradet pugui entrar,

---

⁸ Ruillier, Jérôme. 2004. *Per quatre cantonades de no res*. Juventud.

que és tallant quatre cantonades a la porta de l'aula. A la versió original, el conte acabaria amb la inclusió d'en Quadradet jugant amb els Rodonets. (Veure annex IX).

La part que he afegit per tal de fer-la més extensa és que en Quadradet vol veure uns amics però que són de les ciutats Estrella i Lluna i els Rodonets els volen conèixer, però no saben si podran entrar per la porta. Així que tots junts fan una porta més ampla i alta per tal que puguin entrar tots, els Rodonets, en Quadradet, la seva família i els amics de les ciutats Estrella i Lluna.

D'aquesta manera he aconseguit allargar més l'extensió del conte i fer veure als alumnes de forma simbòlica que la inclusió no és únicament dins les aules, sinó que no té fronteres i que cada persona és única, irrepetible i especial.

12.9. Activitats.

La proposta d'activitats pensades pels alumnes de tercer són les següents:

Activitat inicial: Cream criatures.
Objectius: <ul style="list-style-type: none">
• Treballar en equip.
• Potenciar la creativitat i la imaginació.
• Descriure els trets físics i personals de cada criatura.
Procediment: <p>Els explicaré que cada grup haurà d'imaginar i dibuixar una criatura fictícia i hauran d'acordar un nom, l'edat i què li agrada fer.</p> <p>Després, cada grup presentarà la seva criatura a la resta de companys.</p>
Temporalització: 15-20 minuts.
Material:

Material fungible (cartolines, folis, retoladors, llapis de cera...) i sobres amb diferents imatges del cos.

Distribució de l'aula:

El mobiliari d'aula no es veurà alterat, ja que els alumnes es troben distribuïts per grups heterogenis, tres grups de quatre i dos grups de cinc alumnes.

Observacions:

Pels alumnes NEE amb mobilitat reduïda els facilitaré uns sobres amb diferents formes i parts del cos, per tal de que puguin elegir la part de la seva criatura i després la dibuixaran o l'aferraran els seus companys.

Activitat central: Explicar el conte *Per quatre cantonades de no res*.

Objectius:

- Gaudir del conte.
- Desenvolupar una actitud d'escolta activa.

Procediment:

Per explicar el conte utilitzaré làmines per representar les ciutats i un escenari amb el pati i l'aula de l'escola. Faré ús de la veu per destacar el personatge d'en Quadradet i amb l'ajuda de l'escenari els infants podran visualitzar el problema i identificar la porta com l'obstacle. La porta de l'aula de l'escenari es modificarà a mesura que vagin trobant la solució i finalment puguin entrar totes les figures dins l'aula.

Temporalització: 20 minuts.

Material:

Làmines, escenari i figures plastificades.

Distribució de l'aula:

Els infants estaran asseguts al racó de l'estoreta de la biblioteca d'aula en forma de semicercle, en dues files sense que es tapin, i em col·locaré en el punt central de l'arc no molt lluny d'ells de manera que hem puguin veure bé la cara i l'escenari per transmetre millor el conte.

Activitat final: Les nostres criatures en el conte.

Objectius:

- Reflexionar sobre la diversitat.
- Entendre la diversitat com a font d'enriquiment.
- Potenciar l'empatia i valors com l'amistat i la cooperació.

Procediment:

A partir de les criatures que havien creat prèviament, els formularé les següents preguntes: demanaré si aquestes criatures podrien conviure juntes

- Pensau que les vostres criatures podrien ser amigues?
- Les vostres criatures podrien conviure amb en Quadradet i en Rodonet?
- Podrien anar a la mateixa escola i entrar per la mateixa porta?
- Quina solució trobaríeu?

El propòsit d'aquestes preguntes és de guiar-los, que reflexionin i s'adonin que per molt diferents que siguem tots tenim qualitats que ens poden enriquir per conviure junts.

Temporalització: 15 minuts.

Material:

Els dibuixos de les criatures que han elaborat.

Distribució de l'aula:

Els infants estaran asseguts al racó de l'estoreta de la biblioteca d'aula en forma de semicercle, en dues files sense que es tapin, i em col·locaré en un punt central de l'arc no molt

lluny d'ells de manera que hem puguin veure bé.

Observacions:

En el cas d'haver algun nin tímid i poc participatiu, intentaré engrescar-lo fent-li preguntes senzilles, més directament, que podrà contestar fàcilment i que segur respondrà correctament per tal de motivar-lo a l'hora de parlar en públic. Pels alumnes amb paràlisis cerebral li formularé preguntes tancades amb les quals podran respondre.

12.10. Justificació de la fitxa d'avaluació.

Per finalitzar la sessió, entregaré a cada infant una fitxa amb una activitat molt senzilla on hauran d'escollir la vinyeta que presenta més diversitat a l'aula avaluant si han comprès el principi d'inclusió que transmet el conte. (Veure annex X).

El fet de que només hi hagi una qüestió és perquè a l'activitat final podré observar les seves reflexions respecte el conte i les criatures que hauran creat.

A més, per atendre al principi d'inclusió, la fitxa és adaptada per a que la puguin realitzar tots. Als infants amb dificultats motores els hi proporcionaré un gomet per a que només l'hagin d'aferrar a la vinyeta.

L'última activitat va encaminada a saber si els ha agradat com els he explicat el conte i a la valoració i satisfacció que ells consideren una vegada que s'hagi acabat la sessió.

12.11. Qüestionari d'avaluació pels tutors.

Per tal d'aconseguir una avaluació constructiva més objectiva que les meves pròpies sensacions i impressions sobre la posada en pràctica d'explicar els contes als alumnes dels cursos de primer i tercer del CEIP Camilo José Cela, he decidit elaborar un qüestionari que avaluï la meva tasca per part dels tutors. (Veure annex XI).

13. Conclusions.

Una vegada dutes a terme les pràctiques al CEIP Camilo José Cela al curs de primer i tercer he pogut extreure les següents conclusions.

És necessari saber a qui va dirigit el conte que es vol explicar per escollir el més adient i que s'ajusti a l'edat, les preferències i les seves necessitats. Si elegim un conte amb el qual podem relacionar els seu contingut amb els coneixements previs dels alumnes, aconseguirem que puguin interioritzar aquets continguts d'una forma més significativa i contextualitzada. Per això, vaig elegir el conte de *Les set cabretes i el llop* pel curs de primer que treballaven la unitat didàctica dels animals de la granja i el conte de *Per quatre cantonades de no res* pel curs de tercer ja que anaven a celebrar unes jornades sobre la discapacitat.

Una vegada que hem elegit el conte caldrà analitzar-lo i llegir-lo diverses vegades fins el punt de determinar si és adequat i no requereix cap modificació o si és necessari adaptar-lo. Els trets més significatius que ha de tenir un conte per ser explicat és que sigui breu, que les accions es succeeixin amb rapidesa i que apareguin envoltades amb un toc de misteri.

Si el conte s'ha d'adaptar, haurem de decidir si és per ampliar o abreujar el conte. En el cas de que s'hagi d'abreujar haurem de prescindir de descripcions i personatges amb poca rellevància, però sense que es perdi el fil conductor de l'argument. Per altra banda, si s'ha d'ampliar, el narrador haurà d'inventar detalls per incorporar al conte i fer-lo més atractiu. En el cas del conte de *Per quatre cantonades de no res* el vaig haver d'ampliar ja que la versió original és massa breu i el vocabulari dirigit a nins de cinc anys, i per això, era poc ajustat pels alumnes de tercer. Vaig inventar part del nus i desenllaç del conte, aproximant-lo a una situació real com és l'escola i que els infants es poden sentir identificats.

Quan s'ha adaptat el conte cal practicar-lo fins assimilar-lo de manera que flueixin les paraules amb seguretat, evitant possibles bloquejos que podrien confondre al públic amb l'argument del conte. En el meu cas, vaig haver de practicar els dos contes moltes vegades per tenir clar quan relacionar els recursos materials de la caps de pistes i l'escenari amb les escenes corresponents i davant el mirall, com gesticular i com modular la veu.

Els recursos materials són una eina molt útil per fer més atractiu visualment i donar peu a la participació del públic. Els alumnes de primer i tercer es varen sorprendre amb els recursos

que els vaig preparar creant així unes expectatives i curiositat per saber què hi havia dins la capsa de pistes i quina finalitat tenia l'escenari.

Les activitats inicials serveixen per introduir el conte que posteriorment s'explicarà i les finals per fer una cloenda. A primer, la capsa de pistes va ser molt manipulativa cosa que va afavorir la participació dels infants, i al curs de tercer va fomentar el treball en equip a partir de les creacions de les seves criatures. Amb les activitats finals, que tenien relació amb les dues activitats anteriors, els resultats varen ser molt satisfactoris ja que en els dos cursos varen assolir les meves expectatives. A primer, varen relacionar els elements de la capsa de pistes amb la reconstrucció de forma seqüenciada del conte. Al curs de tercer, varen comprendre l'essència del conte, el principi d'inclusió.

Per tenir una avaluació objectiva sobre l'activitat portada a terme per part dels contacontes es poden realitzar unes qüestions senzilles, sense la finalitat d'avaluar a l'infant, sinó per saber si s'han establert les expectatives del narrador. Vaig elegir l'opció d'una fitxa d'avaluació que els nins varen completar satisfactòriament.

Per tal de tenir una avaluació externa, els tutors emplenaran el qüestionari amb el qual em proporcionaran evidències objectives sobre com he realitzat la sessió.

Explicar contes és un recurs amb un gran valor educatiu que s'utilitza a les edats més primerenques, però a mesura que els alumnes superen aquestes edats, els contes perden importància dins l'aula. Els contes aporten grans beneficis al desenvolupament global de l'infant i al mateix temps permeten treballar continguts que apareixen en el currículum, ja que disposam d'una gran varietat temàtica i tipològica que facilitaran la continuïtat del conte a nivells superiors. En definitiva, el conte és una eina amb un gran potencial educatiu que té una gran quantitat de possibilitats per dur a la pràctica.

A l'hora d'explicar un conte la figura del narrador tindrà un paper molt important, ja que és el transmissor entre el conte i l'infant. Aquets prefereixen i gaudeixen més que un adult els hi conti un conte, en lloc d'observar per sí sols les imatges que presenta. D'aquesta manera s'estableix un vincle afectiu de confiança amb l'adult que ajuda a que es desenvolupi la imaginació, la creativitat i el llenguatge de l'infant.

14. Bibliografia.

BRYANT, S.C. 1996. *Com explicar contes*. Biblària. Barcelona.

PELEGRÍN, A. 1982. *La aventura de oír. Cuentos y memorias de tradición oral*. Cincel. Madrid.

DURAN, T i ROS, R. 1995. *Primeres literatures. Llegar abans de saber llegar*. Pirene. Barcelona.

ROS, R. 2009. *Conte ve, mentida va. Una proposta didàctica de literatura oral per a cicle superior de primària i ESO*. Tantàgora. Barcelona.

DURAN, T i ROS, R. 1979. *Setzevoltes (recull de contes per narrar)*. Guix (núm. 19 – maig/79). Barcelona.

ABEYÀ, E. i VALRIU, C. 1993. *Per fat i fat. Contes per tornar a contar*. Moll. Mallorca.

RUILLIER, J. 2004. *Per quatre cantonades de no res*. Juventud.

VALRIU, C. 2016. *Mujeres que cuentan cómo contar: los manuales sobre narración oral escritos per narradoraras*. UNED. Mallorca.

15. Annexes.

Annex I: Classificació de contes per Sara C. Bryant.

CLASSIFICACIÓ DE CERTS TIPUS DE CONTES	De 3 a 5 anys	<ul style="list-style-type: none"> - Historietes rimades. - Històries amb fragments versificats. - Narracions d'història natural, amb la intervenció d'animals molt personificats. - Contes burlescos. - Contes de fades, els més senzills.
	De 5 a 7 anys	<ul style="list-style-type: none"> - Folklore (llegendes locals). - Contes de fades i contes burlescos. - Faules. - Llegendes. - Narracions tretes de la història natural.
	Pels grans	<ul style="list-style-type: none"> - Folklore. - Faules. - Mites i al·legories. - Història natural, paràboles de la natura. - Narracions històriques. - Històries verídiques.

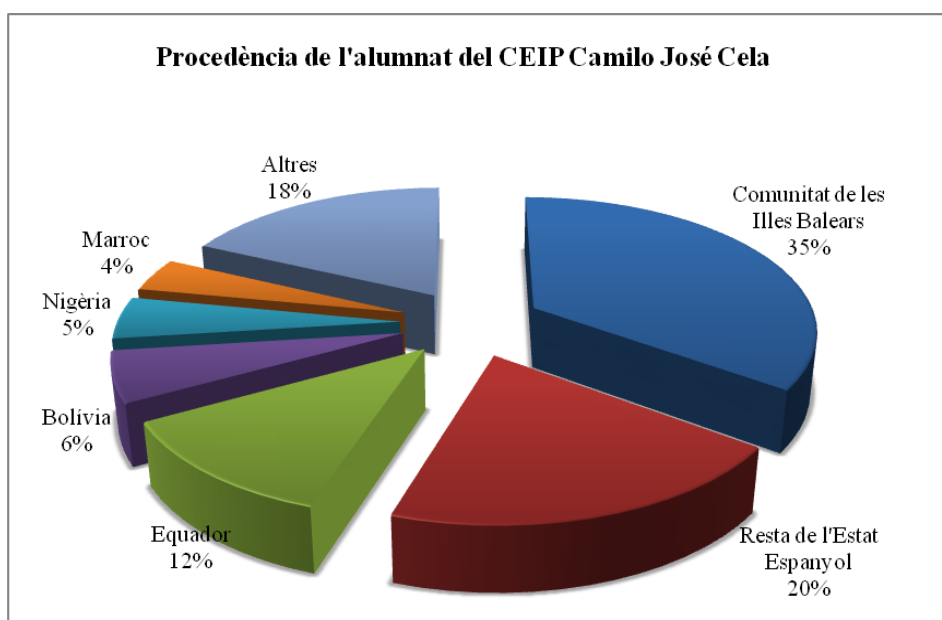
Annex II: Classificació dels continguts temàtics per Teresa Duran i Núria Ventura.

CLASSIFICACIÓ DELS CONTINGUTS TEMÀTICS	Contes de fades	Contes morals.
		Narracions que fan exercitar el criteri personal.
	Conte burlesc o conte de dida	
	Paràboles de la natura	
	Narració històrica	

Annex III: Classificació de les relacions que s'estableixen entre els protagonistes per Rodari.

CLASSIFICACIÓ DE LES RELACIONS QUE S'ESTABLEIXEN ENTRE ELS PROTAGONISTES	Contes d'animals	<ul style="list-style-type: none"> - Animals salvatges. - Animals domèstics. - De relacions entre l'home i l'animal. - De relació entre animals salvatges i animals domèstics
	Contes tradicionals	<ul style="list-style-type: none"> - Històries d'adversaris sobrenaturals. - Històries de parents sobrenaturals o embruixats. - Empreses sobrehumanes. - Auxiliadors sobrenaturals. - Objectes màgics. - Històries de caràcter religiós. - Contes de casoris.
	Bromes i anècdotes	<ul style="list-style-type: none"> - Contes de ximplet. - Contes de l'espavilat. - Contes amb fórmula.

Annex IV: Gràfic de la procedència de l'alumnat.

Annex V: Conte de *Les set cabretes i el llop*

*Vet aquí que en aquell temps
que els animals parlaven
i les persones callaven...*

Hi havia una mare cabra que vivia amb les seves set filles cabretes en una caseta enmig del bosc.

Les cabretes eren molt petites i encara no sabien sortir a cercar-se el menjar. Així és que hi anava sa mare, però cada vegada que sortia tancava la porta ben tancada perquè cap mal pugués ocórrer a les seves cabretes.

En tornar els cantava una cançó que feia així:

*-Obriu, obriu, cabretes,
que vos duc herbetes,
obriu, obriu, obriu.*

Les cabretes coneixien la veu de sa mare i sabien que podien obrir la porta sense perill.

Un bon dia el llop, amagat darrera la caseta, sentí la cançó que la mare cabra cantava a les cabretes perquè li obrissin la porta i pensà:

-Demà ho provaré jo.

I l'endemà, mentre les cabretes eren totes soles a ca seva, el llop hi anà i cantà:

*-Obriu, obriu, cabretes,
que vos duc herbetes,
obriu, obriu, obriu.*

Però el llop tenia una veu molt ronca i la cabreta més petita, que era la més deixondida, li digué:

-Ah, no, tu no ets la nostra mare, la nostra mare té la veu més fina!- i no deixà que les seves germanes obrissin la porta.

El llop anà cap a ca seva cametes me valguen i es fé un bon tip de blancs d'ou, que afinen la veu. Tornà a la porta de ca les cabretes i cantà:

*-Obriu, obriu, cabretes,
que vos duc herbetes,
obriu, obriu, obriu.*

Les cabretes anaven a obrir la porta. Aquesta vegada sí que la veu era fina com la de sa mare.

Però la cabreta petita, aquella tan deixondida cridà:

-Un moment! Mostra'ns la poteta pel forat de la porta!

A la part més baixa de la porta hi havia un forat i el llop mostrà la seva potota negra per aquell forat.

-Ah, no, tu no ets la nostra mare, la nostra mare té la pota blanca!-digueren les cabretes.

I el llop passà per una clastra que hi tenien roba estesa. I, sabeu que va fer? Prengué un llençol, n'esbocinà un trosset d'un cantó i se'l fermà a la pota perquè semblàs blanca.

Tornà a ca les cabretes i amb la veu tan fina com pogué cantà:

*-Obriu, obriu, cabretes,
que vos duc herbetes,
obriu, obriu, obriu.*

Les cabretes, que ja havien tornat totes malfiades, li digueren:

-Veiam, mostra'ns la poteta pel forat de la porta!

I el llop mostrà la seva pota disfressada per aquell forat.

Aquesta vegada, en veure aquella pota tan blanca, les cabretes cregueren que era sa mare, obriren la porta... i zas! queixalada ve, queixalada va, el llop se les va menjar totes. Totes menys una, aquella tan petita, tan deixondida, que s'havia amagat dins la caixa del rellotge.

El llop, ben tip, partí. Se n'anà dins el bosc i s'adormí a la vora d'un riu. I quan la mare de les cabretes tornà, veié la porta oberta i cap de les seves filles dins la casa.

Començà a cridar:

-Filletes meves, on sou? Filletes meves, on sou?

I amb aquestes sent una veu que diu:

-Som aquí, ma mareta, dins la caixa del rellotge!

La mare obrí la porta de la caixa del rellotge i hi trobà la cabreta petita que tremolant encara de por li digué:

-El llop ha vengut i s'ha menjat totes les germanetes!

Llavors se n'anaren totes dues a cercar el llop amb un ganivet molt gros. El trobaren a la vora del riu dormint com un soc. La mare cabra li obrí la panxa amb el ganivet i en sortiren les sis cabretes saltant, ballant i cridant de contentes:

-Ma mare! Ma mare!

La mare cabra omplí de pedres la panxa del llop i la cosí ben cosida i llavors s'amagà amb les seves set filletes al darrera d'uns arbres propers.

Quan el llop es despertà, tenia molta set i anà cap al riu a beure aigua. La panxa li pesava tant que, en acostar-se per beure, caigué al riu i s'ofegà.

Les set cabretes i sa mare sortiren de darrera els arbres cridant:

-El llop és mort!

El llop és mort!

El llop és mort!

Annex VI: Adaptació a partir del conte de *Les set cabretes i el llop*¹⁰.

*Vet aquí que en aquell temps
que els animals parlaven
i les persones callaven...*

Hi havia una mare cabra que vivia amb les seves set filles cabretes en una caseta enmig del bosc.

Les cabretes eren molt petites i encara no sabien sortir a cercar l'herbeta per menjar Així és que hi anava la seva mare, però cada vegada que sortia tancava la porta ben tancada perquè cap mal pugués ocórrer a les seves cabretes.

En tornar la mare cabra els cantava una cançó que deia així:

*-Obriu, obriu, cabretes,
que vos duc herbetes,
obriu, obriu, obriu.*

Au idò, ara que ja la sabeu, la podem cantar junts un altre pic!

*-Obriu, obriu, cabretes,
que vos duc herbetes,
obriu, obriu, obriu.*

Així, les cabretes coneixien la veu de sa mare i sabien que podien obrir la porta sense perill.

Però, un bon dia el llop, amagat darrera d'un arbre, sentí la cançó que la mare cabra cantava a les cabretes perquè li obrissin la porta i pensà:

-Demà ho provaré jo.

I així ho va fer, l'endemà, mentre les cabretes eren totes soles a ca seva, el llop hi anà i cantà:

---

¹⁰ Abeyà, Elisabet i Valriu, Caterina. 1993. *Per fat i fat. Contes per tornar a contar*. Moll. Mallorca.

*-Obriu, obriu, cabretes,
que vos duc herbetes,
obriu, obriu, obriu.*

Però el llop tenia una veu molt ronca i la cabreta més petita, que era la més espavilada, li digué:

-Ah, no, tu no ets la nostra mare, la nostra mare té la veu més fina!- i no deixà que les seves germanes obrissin la porta.

El llop anà cap a ca seva cametes me valguen i es fé un bon tip de blancs d'ou, que afinen la veu. Però després tornà a la porta de ca les cabretes i cantà:

*-Obriu, obriu, cabretes,
que vos duc herbetes,
obriu, obriu, obriu.*

Les cabretes anaven a obrir la porta. Aquesta vegada sí que la veu era fina com la de sa mare. Però la cabreta petita, aquella tan espavilada cridà:

-Un moment! Mostra'ns la poteta per davall de la porta!

A la part més baixa de la porta hi havia espai per on el llop mostrà la seva potota negra.

-Ah, no, tu no ets la nostra mare, la nostra mare té la pota blanca!- digueren les cabretes.

El llop, enfadat, anà a ca el forner. I, sabeu que va fer? Agafà un poc de farina i se la posà damunt de la pota perquè semblàs blanca.

Després, tot d'unes, tornà a ca les cabretes i amb la veu tan fina com pogué cantà:

*-Obriu, obriu, cabretes,
que vos duc herbetes,
obriu, obriu, obriu.*

Les cabretes, que ja havien tornat totes malfiades, li digueren:

-Veiam, mostra'ns la poteta per davall de la porta!

I el llop mostrà la seva pota disfressada per aquell forat.

Aquesta vegada, en veure aquella pota tan blanca, les cabretes cregueren que era sa mare, obriren la porta... i zas! queixalada ve, queixalada va, el llop se les va menjar totes. Totes menys una, aquella tan petita, tan espavilada, s'havia amagat dins la caixa del rellotge.

El llop, ben tip, partí. Se n'anà dins el bosc i s'adormí a la vora d'un riu. I quan la mare de les cabretes tornà, veié la porta oberta i cap de les seves filles dins la casa.

Començà a cridar:

-Filletes meves, on sou? Filletes meves, on sou?

I amb aquestes sent una veu que diu:

-Som aquí, ma mareta, dins la caixa del rellotge!

La mare obrí la porta de la caixa del rellotge i hi trobà la cabreta petita que tremolant encara de por li digué:

-El llop ha vingut i s'ha menjat totes les germanetes!

Llavors se n'anaren totes dues a cercar el llop amb un ganivet molt gros. El trobaren a la vora del riu dormint com un soc. La mare cabra li obrí la panxa amb el ganivet i en sortiren les sis cabretes saltant, ballant i cridant de contentes:

-Ma mare! Ma mare!

La mare cabra omplí de pedres la panxa del llop i la cosí ben cosida i llavors s'amagà amb les seves set filletes al darrera d'uns arbres propers.

Quan el llop es despertà, tenia molta set i anà cap al riu a beure aigua. La panxa li pesava tant que, en acostar-se per beure, caigué al riu i s'ofegà.

Les set cabretes i sa mare sortiren de darrera els arbres cridant:

-El llop és mort!

El llop és mort!

El llop és mort!

Annex VII: Fitxa d'avaluació *Les set cabretes i el llop*

Activitats sobre el conte *Les set cabretes i el llop*

1-Observa les imatges i ordena-les posant un número (1, 2, 3 i 4) al cercle de cada vinyeta segons com s'ha explicat el conte.

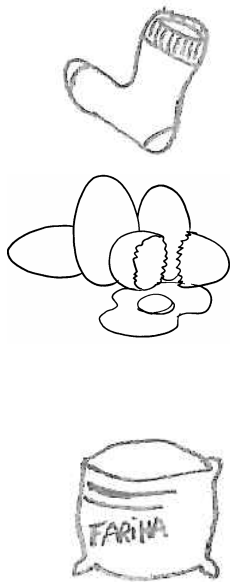

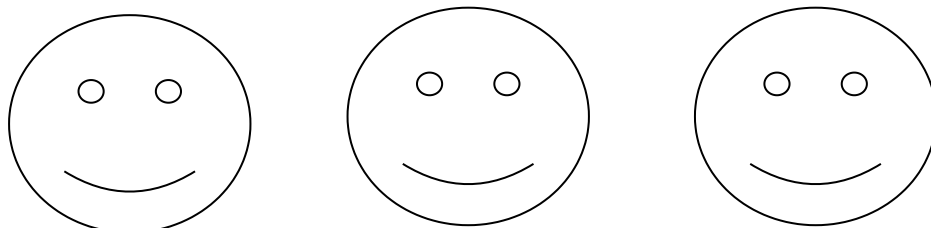
2- Recorda que hi havia a la capsa de pistes i per a que ho hem utilitzat quan hem contat el conte. Relaciona les imatges amb una fletxa.

Elements de la capsa de pistes

Personatges del conte

3- T'ha agradat el conte? Pinta la cara que trobis adient.

Annex VIII: Conte *Per quatre cantonades de no res*¹¹.

En Quadradet juga amb els seus amics.

Ring! És l'hora d'entrar a la casa gran.

Però en Quadradet no pot entrar! No és rodó com la porta.

En Quadradet està trist. Li agradaria molt poder entrar a la casa gran.

Llavors, s'allarga, es torça, es posa cap per avall, es doblega, però segueix sense poder entrar.

-Has de ser rodó!-li diuen els Rodonets.

En Quadradet ho intenta amb totes les seves forces.

-T'ho has de creure!-li diuen els Rodonets.

-Sóc rodó, sóc rodó, sóc rodó...- repeteix en Quadradet. Però no hi ha res a fer!

Què podem fer?

En Quadradet és diferent. Mai serà rodó.

-Doncs li haurem de tallar les cantonades!- diuen els Rodonets.

-Oh no!-diu en Quadradet -. Em faria molt de mal!

Els Rodonets es reuneixen a la sala gran. Parlen durant molt, molt de temps...

Fins que comprenen que no és Quadradet qui ha de canviar. És la porta!

Llavors, retallen quatre cantonades, quatre cantonades de no res... que permeten a en Quadradet, entrar a la casa gran, juntament amb tots els Rodonets.

Annex IX: Adaptació a partir del conte *Per quatre cantonades de no res*¹².

En Quadradet vivia amb la seva família a la ciutat Quadrada. Però un dia, es varen haver de mudar a la ciutat Rodona. En Quadradet es va haver de canviar d'escola, però va fer amics molt ràpidament i s'ho passava d'allò més bé jugant al pati. Corren, salten, s'amaguen, riuen, s'engronsen... s'ho passa d'allò més bé amb els seus amics Rodonets!

Ring! Acaba el pati i és l'hora d'entrar dins l'aula.

Es posen en fila i entren per la porta, tots, menys en Quadradet, que no pot entrar! No és rodó com la porta.

---

11 Ruillier, Jérôme. 2004. *Per quatre cantonades de no res*. Juventud.

12 Ruillier, Jérôme. 2004. *Per quatre cantonades de no res*. Juventud.

En Quadradet està trist, li agradaria molt poder entrar a l'aula amb els Rodonets.

Així que s'allarga, es torça, es posa cap per avall, es doblega... ho intenta de totes les maneres possibles, però segueix sense poder entrar.

-Has de ser rodó!- li diuen els Rodonets.

En Quadradet ho intenta amb totes les seves forces.

-T'ho has de creure!-li diuen els Rodonets.

-Sóc rodó, sóc rodó, sóc rodó...- repeteix en Quadradet. Però no hi ha res a fer!

Què podem fer? En Quadradet és diferent. Mai serà rodó.

-Doncs li haurem de tallar les cantonades!- diuen els Rodonets.

-Oh no!- diu en Quadradet -. Em faria molt de mal!

Lavors, els Rodonets es reuneixen a l'assemblea. Parlen durant molt, molt de temps rumiant quin podria ser la solució... Fins que comprenen que no és Quadradet qui ha de canviar. És la porta!

Tot seguit, els Rodonets es posen mans a la feina i retallen a la porta quatre cantonades, quatre cantonades de no res... que permeten a en Quadradet, entrar a l'aula juntament amb tots els Rodonets.

En Quadradet està molt content -ara ja puc entrar a l'aula i a més, els meus pares podran venir al recital de final de curs.

Cada dia els Rodonets i en Quadradet assagen de valent l'obra de teatre per deixar impressionats a les seves famílies.

En Quadradet està pensatiu i no se'n adona que el criden- Quadradet, Quadradet! Què m'escoltes?

-Ai! Perdona, és que estava pensant amb uns amics.- li respongué tot d'unès a en Rodonet.

-I qui són aquets amics?- li va demanar en Rodonet amb molta curiositat.

-Doncs són uns amics que viuen a la ciutat Estrella i Lluna, però fa molt temps que no els veig- va dir en Quadradet una mica trist.

-Quina sort!-va exclamar en Rodonet.- Jo no tenc amics d'altres ciutats.

Molts dels Rodonets no han sortit de la ciutat Rodona i no han pogut fer amics de les ciutats Estrella i Lluna. És per això que tots els Rodonets varen prestar atenció a en Quadradet perquè els hi expliqués com eren els seus amics.

-Ja està, tenc una idea!- va dir entusiasmant en Quadradet.

-Quina, quina?

-Rodonets, vosaltres voleu conèixer els meus amics no?- demà en Quadradet.

-Sí, i tant!- exclamaren tots.

-Doncs he pensat que els podríem convidar a la festa de final de curs.

-Oh! Quina idea més bona Quadradet.

Tots estaven molt contents i entusiasmats amb la idea, però en Quadradet es va adonar d'una cosa.

-Escolteu Rodonets, hi ha un problema...

-Quin Quadradet, quin?

-Els meus amics no podran entrar per la porta, és massa estreta i baixa per ells.

Entre tots varen pensar i pensar fins que en Quadradet va trobar la solució.

-Ja ho tinc!-va exclamar en Quadradet- la solució és la mateixa que vareu tenir amb jo.

-Hem de tallar la porta!- varen dir tots.

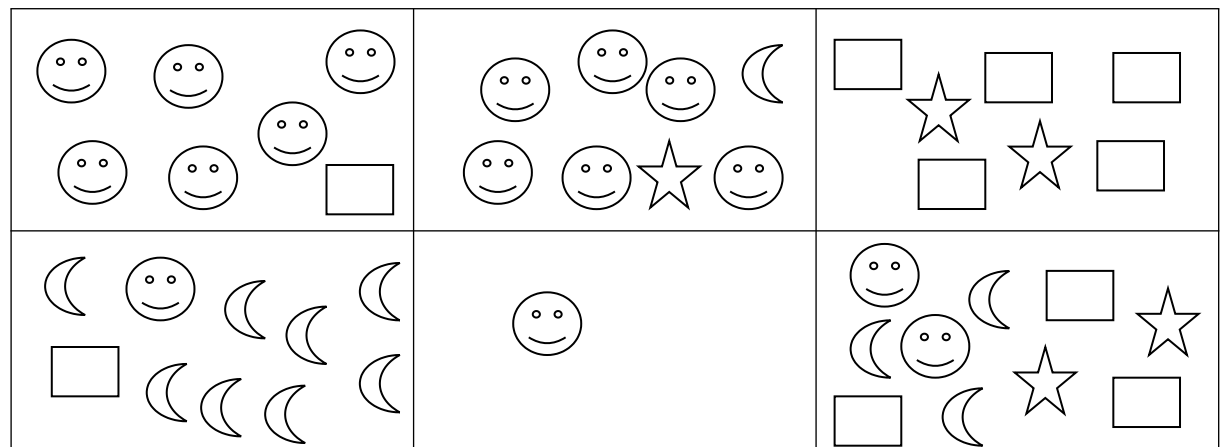
I dit i fet, en Quadradet i els Rodonets retallen la porta per fer-la més alta i més ample perquè puguin entrar tots.

El dia de la festa de final de curs varen venir familiars dels Rodonets que varen entrar per la porta, la família d'en Quadradet que va entrar per la porta i els amics Estrelleta i Lluneta que també varen poder entrar per la porta sense cap problema. Tots varen disfrutar de l'obra de teatre que tant havien assajat. Després en Quadradet va presentar els seus amics Estrelleta i Lluneta als Rodonets i tots junts varen jugar al pati fins tard.

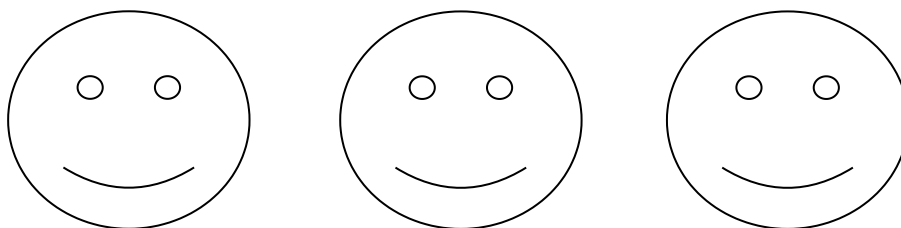
Annex X: Fitxa d'avaluació *Per quatre cantonades de no res.*

Activitats sobre el conte *Per quatre cantonades de no res.*

1- Després d'haver escoltat el conte, si les figuretes de les vinyetes fossin companys de l'aula, quina opció elegiries? Encercla-la.

2- T'ha agradat el conte? Pinta la cara que trobis adient.

Annex XI: Qüestionari d'avaluació pels tutors.

Marca amb una creu segons consideris...	No	Regular	Sí
1- Creus que el conte triat ha estat adequat?			
2- L'activitat inicial donava peu a iniciar el conte?			
3- S'ha explicat bé el conte?			
4- El vocabulari i les expressions han estat adequades al nivell dels infants?			
5- El recursos utilitzats per complementar el conte han estat engrescadors?			
6- Durant la narració del conte, s'ha creat un clima acollidor?			
7- L'activitat final ha estat adequada?			
8- S'ha tengut en compte a tot l'alumnat?			
9- Observacions:			